

Пропозиції
Державної податкової служби України
до проєкту Закону України «Про внесення змін до деяких законів України
щодо порядку зарахування податку на доходи фізичних осіб»,
внесеного на розгляд Верховної Ради України
народним депутатом України Ляшенко Анастасією,
реєстраційний номер 8122 від 11 жовтня 2022 року,
перше читання

1. Проєкт Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо порядку зарахування податку на доходи фізичних осіб» (далі – законопроєкт) Державною податковою службою України підтримується за умови доопрацювання.

2. Законопроєктом пропонується внести зміни до Податкового кодексу України (далі – Кодекс) щодо особливостей сплати (перерахування) податку на доходи фізичних осіб податковими агентами.

Зокрема, пропонується:

зобов'язати юридичну особу нараховувати, утримувати і сплачувати (перераховувати) податок на доходи фізичних осіб за працівників своїх підрозділів, неуповноважених сплачувати податок інших відокремлених підрозділів, неуповноважених сплачувати податок інших юридичних осіб, до відповідного бюджету за їх місцезнаходженням (місцем здійснення діяльності);

усунути розбіжності щодо розуміння понять «відокремлений підрозділ юридичної особи», «місцезнаходження відокремленого підрозділу юридичної особи», «працівник відокремленого підрозділу юридичної особи»;

встановити контроль з боку контролюючих органів за дотриманням платниками вимог податкового законодавства в частині сплати податку на доходи фізичних осіб до відповідних місцевих бюджетів за їх місцезнаходженням (місцем здійснення діяльності);

запровадити відповідальність для платників за порушення порядку сплати податку до відповідних місцевих бюджетів.

Змінами до пункту 19¹.1 статті 19¹ Кодексу пропонується доповнити перелік функцій контролюючих органів окремою функцією щодо здійснення контролю за дотриманням порядку сплати (перерахування) податку на доходи фізичних осіб до відповідних місцевих бюджетів за місцезнаходженням юридичної особи та місцезнаходженням відокремлених підрозділів юридичної особи (як уповноважених нараховувати (сплачувати) такий податок до відповідних бюджетів, так і неуповноважених).

Слід зазначити, що чинними нормами Кодексу вже визначено однією з основних функцій контролюючих органів – контроль за своєчасністю подання платниками податків та платниками єдиного внеску передбаченої законом звітності (декларацій, розрахунків та інших документів, пов'язаних з обчисленням і сплатою податків, зборів, платежів), своєчасністю, достовірністю, повнотою нарахування та сплати податків, зборів, платежів (підпункт 19¹.1.2 пункту 19¹.1 статті 19¹ Кодексу).

Таким чином, виокремлювати окрему функцію по контролю за сплатою окремого податку та певною категорією платників недоцільно.

Змінами до пункту 45.2 статті 45 Кодексу пропонується визначити, що юридична особа за своєю податковою адресою береться контролюючими органами на основний податковий облік, а за податковими адресами її відокремлених підрозділів – на неосновний податковий облік.

Проте пунктом 63.3 статті 63 Кодексу зазначено, що з метою проведення податкового контролю платники податків підлягають реєстрації або взяттю на облік у контролюючих органах за місцезнаходженням юридичних осіб, відокремлених підрозділів юридичних осіб, місцем проживання особи (основне місце обліку), а також за місцем розташування (реєстрації) їх підрозділів, рухомого та нерухомого майна, об'єктів оподаткування або об'єктів, які пов'язані з оподаткуванням або через які провадиться діяльність (неосновне місце обліку).

У зв'язку з цим пропонуємо абзац другий пункту 45.2 статті 45 Кодексу викласти в такій редакції:

«Юридична особа стає на облік у контролюючому органі за своїм місцезнаходженням як платник податків за основним місцем обліку, а за місцем розташування її відокремленого підрозділу – як платник податків за неосновним місцем обліку».

Також законопроектом у Цивільному кодексі України (далі – ЦКУ) пропонується статтю 93 викласти в такій редакції:

«Стаття 93. Місцезнаходження юридичної особи

1. Місцезнаходженням юридичної особи є адреса фактичного місця розташування офісу, з якого проводиться щоденне керування діяльністю юридичної особи (переважно знаходиться керівництво) та здійснення управління і обліку».

Тобто за місцезнаходженням юридичної особи повинно знаходитися його керівництво і в цьому місці повинні вестися управління і облік.

Це дозволяє юридичній особі на власний розсуд вибрати собі зручне місце розташування, тим більше, що теперішні технології дозволяють зовсім обходитися без офісу.

Тому пропонуємо статтю 93 ЦКУ викласти в такій редакції:

«Стаття 93. Місцезнаходження юридичної особи

1. Місцезнаходженням юридичної особи є адреса фактичного місця ведення діяльності чи/або розташування офісу, з якого проводиться щоденне керування діяльністю юридичної особи (переважно знаходиться керівництво) та здійснення управління і обліку».

Законопроектом пропонується підпункт 168.4.4 пункту 168.4 статті 168 Кодексу доповнити абзацом другим, відповідно до якого відокремлений підрозділ, який уповноважений нараховувати, утримувати і сплачувати (перераховувати) до бюджету податок, одночасно з поданням документів на отримання коштів для виплати належних платникам податку доходів сплачує (перераховує) суми утриманого податку на відповідні рахунки, відкриті в органах, що здійснюють казначейське обслуговування бюджетних коштів, за

своїм місцезнаходженням та за місцезнаходженням неуповноважених сплачувати податок своїх відокремлених підрозділів.

Зазначена пропозиція потребує узгодження з положеннями підпункту 168.4.9 пункту 168.4 статті 168 Кодексу, відповідно до якого суми податку, нараховані податковим агентом із доходів за здавання фізичними особами в оренду (суборенду, емфітевзис) земельних ділянок, земельних часток (паїв), виділених або невиділених у натурі (на місцевості), сплачуються таким податковим агентом до відповідного бюджету за місцезнаходженням таких об'єктів оренди (суборенди, емфітевзису).

Законопроектом пропонується підрозділ 1 розділу XX Кодексу доповнити пунктом 29, відповідно до якого тимчасово, під час періоду дії правового режиму воєнного стану, введеного Указом Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні», затвердженим Законом України від 24 лютого 2022 року № 2102-IX «Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні», до його припинення або скасування, юридичні особи, відокремлені підрозділи юридичних осіб, які уповноважені нараховувати, утримувати і сплачувати (перераховувати) до бюджету податок на доходи фізичних осіб і які під час воєнного стану були переміщені з територій, де ведуться чи велися бойові дії або є чи була загроза бойових дій, на безпечну територію, сплачують (перераховують) податок на доходи фізичних осіб до відповідного бюджету за фактичним місцем ведення своєї діяльності.

Зазначена пропозиція потребує доопрацювання в частині визначення сплати (перерахування) податку на доходи фізичних осіб юридичними особами за свої відокремлені підрозділи юридичних осіб, які неуповноважені нараховувати, утримувати і сплачувати (перераховувати) до бюджету податок на доходи фізичних осіб, а також чіткого визначення терміну «фактичне» місце ведення діяльності юридичної особи та/або її відокремлених підрозділів.

Зокрема, слід зазначити, що підрозділ 1 розділу XX Кодексу вже містить пункти 29 та 30.

**В. о. заступника Голови
Державної податкової служби України**

Євгеній СОКУР